

3.

Зайдель, Артуръ — чети: Зайдль — Seidl.

Закони, Лодовико — Zaconi, Lodovico — католик от Августинският орден — компонист и пѣвец, род. 11 юни 1555 въ Пезаро, умр. 23 мар. 1627 въ Фиоренциула, хордиректоръ въ монастира на Августинският орден въ Венеция, бѣлъ членъ на Мюнхенската придворна капела, следа кое живѣлъ пакъ въ Венеция, писалъ ценния теоретиченъ трудъ „Pratica di musica“ (1592 и 1622), отнасящъ се до нотописта, контрапункта и практиката на свиренето на музикалните инструменти, тѣхния обемъ и техника, и практиката за изпълнение на украсените при многогласнитѣ вокални творби. Композициите му — канони, ричеркари и др. — сѫ останали въ ръкописъ.

Залмхоферъ, Францъ — отъ 1929 е диригентъ въ виенския Бургтеатъръ.

Засъ — най-голѣмата тамбура (gl. t.), отъ 20—22 грифи и отъ 6—8 струни, настроени по 2—3 на единъ тонъ — на кварти или квинти. Въ нѣкои мѣста наричатъ З-тъ сѫщо **Тасъ**.
Зауерь, Емиль — отъ 1931 е професоръ — ржководителъ на майстершулѣ по пиано при Виенската музикална академия.

Зено, Апостоло — Zeno, Apostolo — значителенъ оперенъ либретистъ и неговъ реформаторъ, род. 11 дек. 1668 въ Венеция, умр. 11 ноемвр. 1750 с. т., живѣлъ въ Виена (дворцовъ поетъ); въ своите оперни либрета З. раздѣля сесо отъ арийтѣ, а въ ораториевитѣ либрета се възвръща къмъ библията.

Зигель, Рудолфъ — подъ портрета чети — Зигель, не — Зигеръ.

Зилхеръ, Фридрихъ — роденъ 27 юни 1789.

Зистръ — старъ египетски инструментъ, употребяванъ при богуслужението — състоящъ се отъ единъ бронзовъ обѣлъ обръчъ, на който има издѣлани четири дупки. Въ тѣзи дупки има поставена по една металическа топка. Обръчът е снабденъ съ дръжка, отъ чието мърдане (клатене) се получава звукъ. Шумътъ се увеличава и отъ прикаченитѣ на обръча металически пластинки.

Зитекъ, Отакаръ — Zitek, Otakar — чешки оперенъ драматургъ и юрьонистъ, род. 1892 въ Прага, училъ въ университета и консерваторията (Новакъ) въ Прага, въ Музикалната академия (Греднеръ) и университета (Адлеръ) въ Виена, 1921—1931 е билъ драматургъ на операта въ Бърно, и преподавателъ въ тамошната консерватория, писалъ: „Върху новата опера“, както и много статии и критики (въ „Худебни ревю“ и др. списания и вестници), и юрьонирали оперите: „Възвишеното сърдце“ (1918), „Падането на Петър Краленич“, както и цикли пѣсни „Изъ войната“, „У насъ“ и др.

Зихъ, Отакаръ — Zich, Otakar — чешки музикаленъ естетъ и юрьонистъ, род. 25 мартъ 1879 въ Кралове Местецъ (Чехия), професоръ по естетика въ Пражкия университетъ, писалъ: „Танцътъ“ (1908), „Чешки народни пѣсни съ промѣнливъ тактъ“ (1918), „Естетика на музикалното чувствуване“ (схващане) (1919), „Аперцепцията на музиката“, „Симфоничните поеми на Сметана“, „Върху ритмитъ на словацките пѣсни“, книгата „Естетика на операта“ (1932), и компониралъ опери: „Нападението на художника“ (1910), „Вина“ и „Накиченитъ“ (1926), балади и пѣсни съ оркестъ.

Златинъ, Мойсей Марковичъ — диригентъ, род. 10 дек. 1882 въ Екатеринославъ (Русия), ученикъ на Императорската консерватория въ Москва, (Сафоновъ, Скрябинъ, Конюсь, Танеевъ, Иполитовъ-Ивановъ и др.); започналъ своята кариера като пианистъ-виртуозъ, обаче, любовта къмъ диригентството надривала надъ другите му музикални стремления. Следъ свѣршване консерваторията, З. бива назначенъ преподавателъ въ оперния класъ на скъзата, и насокро бива повиканъ въ Московската опера „Зимина“, дето е премиерна стадиантъ на корепетиторъ, помощникъ-диригентъ, хормайстъръ и диригентъ. Следъ като е гостувалъ като диригентъ въ разни градове на Русия, 1920 — на пѣтъ за Парижъ, минава презъ България, и приема поканата да реорганизира Бълг. Нар. Опера и заеме поста неинъ художествънъ ржководителъ. Той възобновява оперния оркестъ чрезъ конкурсы, въвежда третите инструменти въ духовитѣ